

РЕШЕНИЕ

№ 35236

гр. София, 27.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 77 състав, в
публично заседание на 16.10.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгения Баева

при участието на секретаря Антонина Митева, като разгледа дело номер **4131** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК), вр. чл. 68, ал. 1 от Закона за защита от дискриминация (ЗЗД).
Образувано е по жалбата на Министъра на образованието и науката срещу Решение № 79/28.02.2025 година на Комисия за защита от дискриминацията, с което е: 1.) Установено, че Министърът на образованието и науката, в качеството му на ръководител на Министерство на образованието, е допуснал бездействие, изразено в липса на ясни инструкции и указания по прилагане на Анекс № Д01-192/10.08.2023 година към Колективен трудов договор № 01-269/06.12.2022 година, с който са въведени критерии за определена група лица, на които да бъде увеличен размера на основното трудово възнаграждение, изплащано със задна дата, с което е създал предпоставки за неравно третиране на лица в поверената му организация, включително на В. И. С., пенсиониран на 01.07.2023 година; 2.) Препоръчано на Министъра на образованието и науката, представляващ Министерство на образованието и науката, да спазва Закона за защита от дискриминация; 3.) Установено, че Министърът на образованието и науката, представляващ Министерство на науката и образованието, в качеството му на страна по Анекс № Д01-192/10.08.2023 година към Колективен трудов договор № 01-269/06.12.2022 година, чрез непрецизна и изчерпателна формулировка на текста е допуснал различно тълкуване и прилагане, в резултат на което В. И. С. е неравно третиран и 4.) Препоръчано на Министъра на образованието и науката, представляващ Министерство на образованието и науката, да спазва Закона за защита от дискриминация при колективно трудово договаряне и сключване на колективни трудови договори.
Жалбоподателят твърди, че Решението е постановено при допуснати съществени процесуални

нарушения и неправилно приложение на материалния закон. Твърди, че диспозитивите на Решението са неясно формулирани. Твърди, че Анексът е влязъл в сила на 10.08.2023 година и предвижда увеличаване на възнагражденията само на лицата, които работят по трудово правоотношение към тази дата. Моли съда да постанови решение, с което да отмени решението. В съдебно заседание жалбоподателят не изпраща представител и не изразява становище по същество.

Ответникът – Комисия за защита от дискриминация не изпраща представител. В писмено становище от 11.06.2025 година, чрез процесуален представител, излага подробните си съображения за неоснователност на жалбата. Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли жалбата. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – В. И. С. не изпраща представител и не изразява становище по същество.

Съдът, след преценка на събраните в хода на административното и съдебното производство писмени документи, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Административното производство е започнало по подадена от В. И. С. от [населено място] жалба с вх. № 44-00-4110/23.11.2023 година, допълнена с жалба с вх. № 44-00-4337/12.12.2023 година, в която твърди, че е неравно третиран. Твърди, че трудовото му правоотношение е прекратено на 01.07.2023 година, поради пенсиониране. Твърди, че с Анекс ДО1-192/10.08.2023 година към Колективния трудов договор заплатите на учителите са увеличени, считано от 01.01.2023 година. Твърди, че е поискал изплащане на дължимата разлика в трудовото възнаграждение, но е получила отказ от директора на Основно училище „Н. Й. В.“ – П..

С Уведомление с изх. № 44-00-4250/05.12.2023 година на жалбоподателя са дадени указания да уточни с какви действия/бездействия е извършена дискриминация, по какъв признак и кои лица са в сходно положение с нейното, но са различно третирани.

С Молба от 12.12.2023 година жалбоподателят е уточнил, че Заместник-Министърът на образованието и науката е издал заповед за забрана изплащането на увеличението на заплатите. Твърди, че Директорът на Основно училище „Н. Й. В.“ е постановил отказ да му изплати дължимата, съобразно увеличението сума. Твърди, че дискриминацията е осъществена по признак лично положение и възраст и тормоз. Твърди, че на всички учители са изплатени допълнителни възнаграждения и по този начин е поставен в по-неблагоприятно положение от тях. С Разпореждане № 977/29.12.2023 година е образувана преписка № 309/2023 година по описа на Комисия за защита от дискриминация.

С Разпореждане № 50/30.01.2024 година е определен Р. М. за извършване на действията по установяване на фактите.

С Писмо с изх. № 90-08-23/15.02.2024 година, редовно връчено на 13.02.2024 година, на Министерство на образованието и науката, представлявано от Министъра, е дадена възможност да представи писмено становище по жалбата.

С Писмо с вх. № 90-08-33/21.02.2024 година Министърът на образованието и науката е представил писмено становище.

В Доклад-заключение са описани изяснените обстоятелства и е дадено становище за насрочване на производството по преписката.

С Решение № 369/30.12.2024 година Комисия за защита от дискриминация е установила, че : 1.) Министърът на образованието и науката, в качеството му на ръководител на Министерство на образованието и науката, е допуснал бездействие, изразено в липса на ясни инструкции и указания по прилагане на Анекс № Д01-192/10.08.2023 година към Колективен трудов договор № 01-269/06.12.2022 година, с който са въведени критерии за определена група лица, на които да

бъде увеличен размера на основното трудово възнаграждение, изплащано със задна дата, с което е създал предпоставки за неравно третиране на лица в поверената му организация, включително на В. И. С., пенсиониран на 01.07.2023 година; 2.) препоръчано е на Министъра на образованието и науката, представляващ Министерство на образованието и науката, да спазва Закона за защита от дискриминация; 3.) Министърът на образованието и науката, представляващ Министерство на образованието и науката, в качеството му на страна по Анекс № Д01-192/10.08.2023 година към Колективен трудов договор № 01-269/06.12.2022 година, чрез непрецизна и изчерпателна формулировка на текста е допуснал различно тълкуване и прилагане, в резултат на което В. И. С. е неравно третиран и 4.) препоръчано е на Министъра на образованието и науката, представляващ Министерство на образованието и науката, да спазва Закона за защита от дискриминация при колективно трудово договаряне и сключване на колективни трудови договори.

За да постанови този резултат Комисия за защита от дискриминация е приела, че със Заповед № 312/05.06.2023 година трудовото правоотношение между В. И. С. и Основно училище „Н. Й. В.“ – П. е прекратено. Приел е, че с Анекс № Д01-192/10.08.2023 година към Колективен трудов договор № 01-269/06.12.2022 година трудовото възнаграждение на заетите в системата на предучилищното и училищното образование педагогически специалисти и непедagogически персонал е увеличено с 15 %, считано от 01.01.2023 година. Приел е, че с Наредба № 4/2017 година за нормиране и заплащане на труда трудовото възнаграждение е увеличено, считано от 01.01.2023 година. Приел е, че с молба от 25.09.2023 година жалбоподателят е сезирал Директора на Основно училище „Н. Й. В.“ - П. с искане за изплащане на трудовото възнаграждение, съобразно увеличението. Приел е, че Директорът на училището е отказал изплащане на допълнително трудово възнаграждение като е приел, че не съществува правна възможност за изплащане на увеличението. Въз основа на установеното Комисия за защита от дискриминацията е приела, че дадените от Заместник-министъра на образованието и науката указания не са проконтролирани от Министъра на образованието и науката, поради което същият носи вина за неизплащане на дължимо трудово възнаграждение. Приел е, че Министърът на образованието и науката е бездействал като не е дал конкретни указания за прилагане на Анекс № Д01-192/10.08.2023 година към Колективен трудов договор № 01-269/06.12.2022 година. Приел е, че бездействието на Министъра на образованието и науката е създало предпоставки за неравно третиране на лица в поверената му институция и представлява непряка дискриминация по чл. 4, ал. 3 от ЗЗД. Приел е, че в резултат на това В. И. С. е третиран по-неблагоприятно.

Решението е връчено на жалбоподателя на 12.03.2025 година, поради което подадената на 21.03.2025 година и от адресата на акта жалба е допустима за разглеждане.

Съдът намира, че оспореният административен акт е издаден от компетентен орган, arg. чл. 47 от ЗЗД, при спазване на правилата по чл. 48, ал. 1 и 2, т. 3, вр. чл. 54 от ЗЗД. Решението е постановено от членовете състава, обявили преписката за решаване.

Съдът намира, че е спазена е установената форма, тъй като решението съдържа реквизитите по 66 от ЗЗД.

Съдът намира, че административният орган е установил относимите факти.

Безспорно е, че с Анекс № Д01-192/10.08.2023 година към Колективен трудов договор № 01-269/06.12.2022 година възнаграждението на учителите е увеличено със задна дата, като на В. И. С., пенсионирана на 01.07.2024 година, е отказано изплащане на увеличения размер на трудовото възнаграждение за периода 01.01. – 01.07.2024 година.

Не се спори, че на всички учители, с прекратени трудови договори, не е изплатено допълнително трудово възнаграждение, съобразно увеличението.

Безспорно е, че Заместник-министърът на образованието и науката, в отговор на запитване по

приложението на Анекса, е дал отговор, че допълнително трудово възнаграждение се изплаща само на служители с действащи трудови договори (писмо с изх. № 1559/02.11.2023 година).

Безспорно е, че дадените указания по приложението на Анекса са неправилни.

Непряка дискриминация е поставянето на лице или лица, носители на признак по чл. 4, ал. 1, или на лица, които, без да са носители на такъв признак, съвместно с първите търпят по-малко благоприятно третиране или са поставени в особено неблагоприятно положение, произтичащо от привидно неутрални разпоредба, критерий или практика, освен ако разпоредбата, критерият или практиката са обективно оправдани с оглед на законова цел и средствата за постигане на целта са подходящи и необходими, арг. чл. 4, ал. 3 от ЗЗД.

Съдът намира, че Министерът на образованието и науката не е проявил дължимият контрол върху действията на Заместник-министъра на образованието и науката, в резултат на което е дадено неправилно задължително указание по приложението на Анекса. В резултат на това задължително указание група лица с прекратени правоотношения към датата на влизане в сила на Анекса не са получили допълнително трудово възнаграждение за периода 01.01.-31.07.2024 година, включително В. И. С..

Горното представлява нарушение по чл. 4, ал. 3 от ЗЗД, тъй като група лица, включително В. И. С., са неравно третирани в сравнение с други лица.

С оглед на горното Комисия за защита от дискриминация правилно е приела, че е налице нарушение.

Що се отнася до дадената на Министъра на образованието и науката препоръка „занапредда съблюдава за спазването на ЗЗД, като не допуска извършването на неравно третиране и дискриминация“, на основание чл. 47, т. 6 от ЗЗД съдът намира, че произнасянето е постановено при допуснато съществено процесуално нарушение и следва да се отмени.

Съобразно разпоредбата на чл. 47, т. 7 от ЗЗД Комисия за защита от дискриминацията прави предложения и препоръки до държавните и общинските органи за преустановяване на дискриминационни практики и за отмяна на техни актове, издадени в нарушение на този или други закони, уреждащи равенство в третирането.

В конкретния случай препоръката е обща, поради което е лишена от съдържание.

Органът е следвало да препоръча оттегляне на указанието.

В тази част решението следва да се отмени и преписката да се върне на органа за даване на конкретна препоръка.

Съдът намира, че Решението в частта, с която е установено, че Министерът на образованието и науката, като страна по Анекса е допуснал непрецизна и изчерпателна формулировка на текста на Анекса, в резултат на което са създадени предпоставки за неравно третиране на група лица е неправилно. Дадената в Анекса формулировка е ясна и предвижда увеличение на трудовите възнаграждения, считано от 01.01.2023 година на подробно посочени специалисти. Неправилно е даденото тълкувание, че допълнителното възнаграждение следва да се изплати само на лица с действащи трудови договори.

С оглед на изложеното Решението в тази част следва да се отмени.

На отмяна подлежи и дадената, на основание чл. 47, т. 6 от ЗЗД препоръка като акцесорна на установеното нарушение и по изложените по-горе, досежно препоръката по т. 2, съображения.

С оглед изхода на спора на жалбоподателя следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК, вр. чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ.

На ответника, на основание чл. 143, ал. 3 от АПК, следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лева на основание чл. 24 от Наредбата за заплащането на

правната помощ.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ Решение № 79/28.02.2025 година, постановено по преписка № 309/2023 година по описа на Комисия за защита от дискриминация в частта, с която е установено, че Министърът на образованието и науката, представляващ Министерство на науката и образованието, в качеството му на страна по Анекс № Д01-192/10.08.2023 година към Колективен трудов договор № 01-269/06.12.2022 година, чрез непрецизна и изчерпателна формулировка на текста е допуснал различно тълкуване и прилагане, в резултат на което В. И. С. е неравно третиран и е препоръчано на Министъра на образованието и науката, представляващ Министерство на образованието и науката, да спазва Закона за защита от дискриминация при колективно трудово договаряне и сключване на колективни трудови договори.

ОТМЕНЯ Решение № 79/28.02.2025 година, постановено по преписка № 309/2023 година по описа на Комисия за защита от дискриминация в частта, с която на Министъра на образованието и науката, представляващ Министерство на образованието и науката, е препоръчано да спазва Закона за защита от дискриминация и ВРЪЩА преписката на Комисия за защита от дискриминация за ново произнасяне при спазване на дадените в мотивите на решението задължителни указания.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Министъра на образованието и науката срещу Решение № 79/28.02.2025 година, постановено по преписка № 309/2023 година по описа на Комисия за защита от дискриминация в частта, с която е установено, че Министърът на образованието и науката, в качеството му на ръководител на Министерство на образованието, е допуснал бездействие, изразено в липса на ясни инструкции и указания по прилагане на Анекс № Д01-192/10.08.2023 година към Колективен трудов договор № 01-269/06.12.2022 година, с който са въведени критерии за определена група лица, на които да бъде увеличен размера на основното трудово възнаграждение, изплащано със задна дата, с което е създал предпоставки за неравно третиране на лица в поверената му организация, включително на В. И. С., пенсиониран на 01.07.2023 година.

ОСЪЖДА Комисия за защита от дискриминация, [населено място], [улица], ДА ЗАПЛАТИ НА Министъра на образованието и науката сумата от 200 (двеста) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

ОСЪЖДА Министерство на образованието и науката, [населено място], [улица] ДА ЗАПЛАТИ НА Комисия за защита от дискриминация, [населено място], [улица] сумата от 200 (двеста) лева, представляваща юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на Република България в 14 дневен срок от получаване на съобщението от страните.

СЪДИЯ :